

Θέμα : Τα οικονομικά των δημοτικών παρατάξεων

1. Στο άρθρο 29 παρ. 1 Συντ. προβλέπεται, μεταξύ άλλων, ότι νόμος μπορεί να ορίζει τη δημοσιότητα των εκλογικών δαπανών των κομμάτων και των υποψηφίων κατά τη διεξαγωγή των βουλευτικών εκλογών. Κατ' επιταγή της ενλόγω συνταγματικής διάταξης, ο κοινός νομοθέτης έχει οργανώσει ειδικό νομοθετικό πλαίσιο για τον έλεγχο των εκλογικών δαπανών κομμάτων και υποψηφίων βουλευτών (ν. 2429/1996).

2. Ανάλογη συνταγματική διάταξη για τη διενέργεια των δημοτικών εκλογών δεν περιλαμβάνεται στο άρθρο 102 παρ. 2 που ορίζει απλώς ότι οι αρχές των Ο.Τ.Α. εκλέγονται με καθολική και μυστική ψηφοφορία.

3. Παρά ταύτα, ο νομοθέτης όχι μόνον δεν κωλύεται να θεσπίσει σχετικό πλαίσιο, αλλά κατά την ορθότερη άποψη επιβάλλεται να ενεργοποιηθεί ενόψει και της συνταγματικής αρχής της ελεύθερης και ανόθευτης εκδήλωσης της λαϊκής θέλησης (άρθρο 52 Συντ.). Σταθερός γνώμονάς του πρέπει να είναι η παροχή εγγυήσεων για την τήρηση της διαφάνειας.

4. Με τα δεδομένα αυτά, ο νομοθέτης πρέπει να εισαγάγει κανόνες για τον έλεγχο των ενισχύσεων και των δαπανών των δημοτικών παρατάξεων, ώστε να διαμορφωθούν όροι διαφάνειας ως προς τα οικονομικά τους κατά τη διεξαγωγή του εκλογικού αγώνα. Ιδιαίτερη μέριμνα πρέπει να ληφθεί για τη διαρρύθμιση ενός αποτελεσματικού ελέγχου από όργανο που θα εγγυάται γνώση και αντικειμενικότητα.

5. Τις προδιαγραφές αυτές φαίνεται να συγκεντρώνει η Επιτροπή του ν. 2218/1994 με νέα πάντως σύνθεση. Η Επιτροπή αυτή είναι τριμελής, θα συμμετέχουν δε σ' αυτήν διοικητικός δικαστής, έμπειρος νομικός (π.χ. δικηγόρος) και υπάλληλος της οικείας Περιφέρειας.

6. Κατά τα λοιπά, είναι δυνατόν να ισχύσουν σε "μικρογραφία" οι βασικές ρυθμίσεις του νομοθετικού πλαισίου για τον έλεγχο των δαπανών κατά τη διεξαγωγή βουλευτικών εκλογών.

7. Ενόψει της επικείμενης ρύθμισης οικονομικών ζητημάτων της νομαρχιακής αυτοδιοίκησης, ιδίως της μεταφοράς κρατικών αυτοτελών πόρων (ΚΑΠ), θα ήταν

πρόσφορη η ένταξη των κανόνων για τον έλεγχο των οικονομικών των δημοτικών παρατάξεων στο σχετικό νομοθέτημα.

Αθήνα, 6 Απριλίου 1998

Dis.Γ/ΠΙ/Oikonomika.doc/18.3.98/p.1-2/md,rp (Γ3)